

Холандија за нас, грађане Србије, почиње у Симиној улици у Београду. У згради холандске амбасаде пријатни и опуштени службеници трудиће се да вам, уз покоју шалу, олакшају улогу 'европских губаваца' и крајње ће љубазно да прегледају тих обавезних двадесетак докумената о вашем животу, интимним стварима као што је висина плате, код кога идете, колико тај или та зарађује, јесте ли у браку или то не штима, итд.

Срећом, ова мучна процедура остаје у сенци боравка у земљи бањског карактера каква је Холандија: дакле, мала богата земља у којој је ваздух чист, људи раде и све функционише.

Људи који вредно раде и скромно живе – има ли већег културног шока за Балканца? Што ли толико раде када су богати, што то све лепо не потроше на забаву, луксуз и доколицу – то је вечито питање сиромашног Јужњака, европског цврчка који се чуди марљивом мраву. Грађанин Амстердама и у кућну набавку иде бициклом – зна се да на бајс може да стане шест великих кеса, по три са сваке стране, а постоје и модерне пластичне 'бисаге' у које стаје и више. Не пада му на памет да то обави таксијем који би платио десетак евра, јер то је тамо скупо, за разлику од, Београда или Подгорице, на пример, где родитељи и ђеца имају 'по ауто' а десетак 'еврића' је увредљиво мала сума због које се не вреди цимати ни око чега.

Холандија је све стереотипе о себи успешно брендира. Кломпе и луковице продају се на сваком кораку. Многи туристи долазе у Амстердам и због црвених фењера, кофи шопова, геј слобода и осталих грешних работа које су марљиви Холанђани такође претворили у грану услужне делатности.

Кад смо већ код клишеа – Амстердам почива на каналима и град је који је први понео титулу 'Венеције Севера'. Мноштво типичних уских кућа великих прозора и нарочитих кровова са обавезном куком за селидбу, почивају на мрежи канала. Град је повезан великим бројем малих мостова који елегантно носе трамваје, тачне у длаку са минутажом постављеном на табли сваке станице. Аутомобила има али не доминирају, вероватно и због шармантне цене паркирања од десет евра на сат. Постоји и невелика, али ефикасна метро мрежа испод сви тих канала и воде. Сећате ли се једне од оних бајки о београдском метроу по којој некакве подземне воде праве проблем? Ха!

Пише: Драгана Кањевац
петак, 30 јануар 2009 21:49

Љубитељи Њујорка – Новог Амстердама осетиће нешто блиско када у овом, оригиналном и старом Амстердаму погледају црвено смеђе цигле фасада, ограде од кованог гвожђа, мале улазне тремове. Без обзира на вреву, кафиће, ноћни живот и слободу свих врста, Амстердам је као неки нискооктански Њујорк, без оне кључајуће енергије великог града.

Радње раде до шест. Зими свиће око девет – на посао по мраку, са посла по мраку. Али, зато, кад дође петак.... млади јапији скидају своја одећа и крећу да се проводе из све снаге, по опробаној матрици секс-дрогe-алкохол, рокенрол није обавезан. Неки мушкарци се претварају у жене и обратно, сексуална размена свих комбинација врло је доступна, а ако запну лични контакти – на сцену ступа Интернет, где за петнаест минута можете да проберете згодно чељаде жељеног пола из комшилука, такође жељно опуштања после напорне радне недеље. Цела гужва јењава у недељу увече, не би ли опет не-свануо понедељак, када се све враћа у стање тишине, вредног рада и трпељивог подношења тмурних кишних дана. Али чим огране прво сунчано јутро амстердамски угоститељи експресно избаце којекакве удобне гарнитуре за седење, па и мале софе за уживање на плочницима града, који је дефинитивно угоднији за летње посете.

Чудна је та ствар са стереотиповима. Ако бисте сада изашли на улицу и питали људе у Србији шта им прво падне на памет кад чују за Холандију, не верујем да би се превише говорило о клOMPIма и лалама, хипицима и слободама. Холандија, то су сад 'они који се љуте због Младића', то је Хашки трибунал илити од миља само ХАГ, Милошевић, Караџић, Шешељ, Флоренс Артман, Карла Дел Понте, а где су ту Милутиновић, Шаиновић, Плавшићева, Крајишник, па онај Тута, Готовина, да о пречасном Харадинају и не говоримо... Кад почне да свиће у девет и кад цео дан ромиња киша, мора да је много невесело у ћелијама за Балканце.

Лепо време није нека утеха за хашке затворенике, али сигурно одговара власницима бројних кућа и станова на води, усидрених по амстердамским каналима. Цена сасвим удобне куће на води дупло је мања него у чврстој градњи, плус такса за вез и комуналне трошкове. Ипак, нису се сетили да избаце столове, служе пиће и направе такозвани сплав, што је ипак београдски бренд (можда и једини, поред блејања).

Наравно да се нису сетили, јер би тако нешто створило хаос, буку и загађење. То је тај немир

– тако потребан нама доле, јужније. Треба изгледа доћи на Север па знати колико си Југ. Оваква квази носталгија и јужначка патетика о врелој крви и сличним глупостима у

Земља клонпи, лала и неваљалих Балканаца (јужначка белешка)

Пише: Драгана Кањевац
петак, 30 јануар 2009 21:49

моменту нестаје пред сценом на уласку у авион ЈАТ-а, где две земљакиње у зрелим годинама нехајно покушавају да 'радом тела' претекну у реду мајку заузету облачењем детета.

Амстердам јесте редак спој реда, рада, мира – и опуштене забаве. Економску кризу туриста не може да примети. Али, онај стални тихи потмули осећај да је савремени свет пошао 'ћа', да никако није време стваралачке енергије, ентузијазма и инспирације – тај светски смор осећа се и у чистом северњачком ваздуху скромне и богате Холандије, па и шареног, опуштеног и либералног Амстердама.